

برنامه ریزی راهبردی فوق برنامه و تربیت بدنی در آموزش و پرورش

مؤلفان:

سارا توپا ابراهیمی

سعید حبیبی ماکرانی

سازمان انتشارات واحد مازندران

۱۳۹۶

سرشناسه	:	توپا ابراهیمی، سارا، ۱۳۶۴ -
عنوان و نام پدیدآور	:	برنامه‌ریزی راهبردی فوق برنامه و تربیت بدنی در آموزش و پرورش / مولفین سارا توپا ابراهیمی، سعید حبیبی ماکرانی.
مشخصات نشر	:	ساری: جهاد دانشگاهی، سازمان انتشارات، واحد مازندران، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	:	۱۲۲ص. مصور، جدول.
شابک	:	۹۷۸-۹۶۴-۲۶۳۰-۸۷-۵
وضعیت فهرست‌نویسی	:	فیا
یادداشت	:	واژه‌نامه.
موضوع	:	برنامه‌ریزی راهبردی - ایران - نمونه‌پژوهی
موضوع	:	Strategic planning -- Iran -- Case studies
موضوع	:	تربیت بدنی - ایران - برنامه‌ریزی - نمونه‌پژوهی
موضوع	:	Physical education and training - Planning - Iran - Case studies
شناسه افزوده	:	حبیبی ماکرانی، سعید، ۱۳۶۰ -
شناسه افزوده	:	جهاد دانشگاهی، سازمان انتشارات، واحد مازندران
رده‌بندی کنگره	:	۴۰۱۲/۳۸/ت HD۳۰
رده‌بندی دیویی	:	۶۵۸/۴۰۱۲
شماره کتاب‌شناسی ملی	:	۴۷۵۲۷۰۰

برنامه‌ریزی راهبردی فوق برنامه و تربیت بدنی در آموزش و پرورش

مؤلفان: سارا توپا ابراهیمی، سعید حبیبی ماکرانی
ناشر: سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی، واحد مازندران
صفحه‌آرا: شهرام موسی‌پور
نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۶
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
قیمت: ۱۰۰۰۰۰ ریال
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۶۳۰-۸۷-۵

حق چاپ و نشر محفوظ است

سازمان انتشارات واحد مازندران

نشانی: ساری - خیابان امیر مازندرانی - خیابان وصال - جهاد دانشگاهی مازندران صندوق پستی: ۴۸۱۷۵-۱۶۴۷

فهرست مطالب

پیش گفتار.....	۱۳
----------------	----

فصل اول - مفهوم شناسی

مقدمه.....	۱۷
اهمیت برنامه ریزی استراتژیک.....	۱۹
الگوی مفهومی.....	۲۰
تعریف و اجزا و اصطلاحات فنی و تخصصی کتاب.....	۲۲
برنامه ریزی استراتژیک.....	۲۲
بیانیه و امور مرتبط با آن.....	۲۲
چشم انداز.....	۲۳
ارزش.....	۲۳
محیط.....	۲۳
نقطه قوت.....	۲۳
نقطه ضعف.....	۲۴
فرصت.....	۲۴
تهدید.....	۲۴
استراتژی.....	۲۴

فصل دوم - برنامه ریزی استراتژیک

مقدمه.....	۲۷
تدوین استراتژی.....	۲۷
برنامه ریزی استراتژیک.....	۲۸
تعاریف برنامه ریزی استراتژیک.....	۲۹
ویژگی های برنامه ریزی استراتژیک.....	۳۰
مزایای برنامه ریزی استراتژیک.....	۳۱
اصول برنامه ریزی استراتژیک.....	۳۳
ضرورت و اهمیت برنامه ریزی.....	۳۳
محدودیت های برنامه ریزی.....	۳۴
انواع برنامه ریزی.....	۳۵

فصل سوم - مدل‌های برنامه‌ریزی استراتژیک

۴۱	مدل‌های برنامه‌ریزی استراتژیک
۴۱	مدل مورد استفاده در برنامه استراتژیک کمیته‌ی ملی المپیک
۴۲	موضوعات مندرج در برنامه‌ی استراتژیک
۴۲	تدوین بیانیه رسالت (مأموریت)
۴۳	تدوین بیانیه چشم‌انداز
۴۴	مقایسه‌ی بیانیه‌های رسالت و چشم‌انداز
۴۵	ارزش‌های محوری سازمان
۴۸	حوزه‌های کلیدی عملکرد (نتیجه)
۴۹	اهداف سازمان
۵۰	بررسی عوامل محیطی
۵۱	عوامل محیطی بیرونی
۵۲	عوامل محیط درونی سازمان
۵۲	موانع و مشکلات طراحی برنامه‌های استراتژیک
۵۲	بررسی موانع اجرای برنامه‌های استراتژیک

فصل چهارم - مکاتب و پارادایم‌های مدیریت استراتژیک

۵۷	مکاتب اصلی (پارادایم‌های شکل‌گیری) استراتژی و مدیریت استراتژیک
۵۷	پارادایم تجویزی (پیش‌تدبیری)
۵۸	پارادایم توصیفی
۵۹	مکاتب مدیریت استراتژیک
۶۰	معرفی انواع مکاتب مدیریت استراتژیک مبتنی بر پارادایم تجویزی (پیش‌تدبیری)
۶۰	مکتب طراحی
۶۱	تاریخچه مکتب طراحی
۶۱	ویژگی‌های مکتب طراحی
۶۲	تکنیک‌ها و ابزارهای پشتیبان مکتب طراحی
۶۲	مکتب برنامه‌ریزی
۶۲	ویژگی‌های مکتب برنامه‌ریزی
۶۳	تکنیک‌ها و ابزارهای پشتیبان مکتب برنامه‌ریزی

۶۳	انواع مکاتب مدیریت استراتژیک مبتنی بر پارادایم توصیفی (تجربی - انطباقی).....
۶۳	مکتب کارآفرینی.....
۶۴	ویژگی‌های مکتب کارآفرینی.....
۶۴	مکتب شناختی (ادراکی).....
۶۴	ویژگی‌های مکتب شناختی (ادراکی).....
۶۵	مکتب یادگیری.....
۶۵	مکتب فرهنگی.....
۶۵	تاریخچه مکتب فرهنگی.....
۶۶	ویژگی‌های مکتب فرهنگی.....
۶۶	مکتب محیطی.....
۶۷	تاریخچه مکتب محیطی.....
۶۷	ویژگی‌های مکتب محیطی.....
۶۷	مکتب پارادایم تلفیقی.....
۶۷	مکتب پیکربندی.....
۶۸	تحلیل SWOT.....
۷۱	ماتریس ضعف‌ها، قوت‌ها، فرصت‌ها و تهدیدها (تحلیل SWOT).....
۷۲	ماتریس عوامل داخلی و خارجی.....

فصل پنجم - فعالیت‌های فوق برنامه مدارس

۷۵	مقدمه.....
۷۵	تعریف فعالیت‌های فوق برنامه.....
۷۶	اهداف برنامه‌های مکمل و تکالیف خلاقانه.....
۷۷	اهداف اصلی.....
۷۷	اهداف فرعی.....
۷۷	اهمیت فعالیت فوق برنامه و مکمل.....
۷۹	ویژگی فعالیت‌های فوق برنامه.....
۷۹	کارکردهای مهم فعالیت‌های فوق برنامه.....
۸۰	نیازهایی که از طریق گذران فعالیت‌های فوق برنامه تأمین می‌شوند.....
۸۱	مراحل طراحی و برنامه‌ریزی فعالیت فوق برنامه.....

۸۵.....	انواع فعالیت‌های فوق برنامه
۸۶.....	انواع قالب‌های برنامه‌های فوق برنامه
۸۶.....	هنر
۸۶.....	موسیقی
۸۶.....	آموزش زبان دوم
۸۷.....	ورزش و فعالیت بدنی

فصل ششم - استراتژی‌های تربیت بدنی در آموزش و پرورش

۹۱.....	تاریخچه ورزش و پرورش در ایران
۹۱.....	سیر تحول تشکیلات آموزش و پرورش
۹۱.....	انواع مدارس و مراکز ورزشی موجود
۹۲.....	تاریخچه سازمان مدارس به سبک جدید در ایران
۹۲.....	برخی از وظایف وزارت آموزش و پرورش
۹۳.....	چارت سازمانی وزارت آموزش و پرورش
۹۴.....	استراتژی‌های داخلی و خارجی تربیت بدنی در آموزش و پرورش
۹۴.....	سوابق مطالعاتی و پیشینه در داخل کشور
۱۰۶.....	اولویت‌های تعیین استراتژی:
۱۰۷.....	استراتژی توسعه ورزش میدی در سال (۲۰۱۰-۲۰۰۰)
۱۰۸.....	دیدگاه‌ها و اهداف برای توسعه ورزش در میدی:
۱۰۹.....	استراتژی ورزش ایزلینگتون
۱۱۰.....	استراتژی توسعه برابری (تساوی) در جوامع ورزشی انگلستان
۱۱۳.....	نتیجه‌گیری
۱۱۷.....	منابع

فهرست جداول

جدول ۱-۳: تفاوت بین بیانیه رسالت و بیانیه چشم‌انداز..... ۴۵

جدول ۱-۴: تجزیه و تحلیل SWOT..... ۷۲

www.ketab.ir

فهرست اشکال

- شکل ۱-۱: الگوی مفهومی برنامه راهبردی..... ۲۱
- شکل ۱-۲: دلایل اهمیت برنامه‌ریزی..... ۳۴
- شکل ۲-۲: ابعاد برنامه‌ریزی..... ۳۵
- شکل ۳- : مدل تدوین برنامه استراتژیک کمیته ملی المپیک..... ۴۲
- شکل ۲-۳: ارتباط رسالت، چشم‌انداز، ارزش‌ها و اهداف سازمان..... ۴۴
- شکل ۳-۳: محیط - زمان ۵۱
- شکل ۱-۶: چارت سازمانی اداره 'موزن' و پرورش..... ۹۳

پیش گفتار

امروزه مهمترین کلید موفقیت سازمان‌ها، مدیریت همراه با برنامه‌ریزی منطقی است. برنامه‌ریزی استراتژیک با توجه به تغییرات و چالش‌های سریع محیط بیرونی سازمان‌ها اهمیت روزافزونی پیدا کرده است. در پرتوی برنامه‌ریزی استراتژیک، جهت‌گیری آینده سازمان بدرستی تبیین شده و با فراهم کردن زمینه مناسب برای تفکر استراتژیک در مدیران، باعث اتخاذ تصمیمات بر مبنای توسعه جامع و مستمر و در نهایت بصیرت در نواحی تحت کنترل سازمان و بهبود عملکردها خواهد شد. برنامه‌ریزی استراتژیک افزایش دید برای سازمان در چارچوب ارزش‌های حاکم بر جامعه ترسیم می‌کند و ضمن فراهم کردن چارچوبی برای برنامه‌ریزی عملیاتی سازمان، باعث هماهنگی و پیوستگی اقدامات سازمان خواهد شد.

در خصوص ضرورت بازنگری در استراتژی، اهداف و برنامه‌های تربیت بدنی و ورزش می‌توان گفت: بدون تردید تربیت بدنی و ورزش یکی از پر جایزه‌ترین و پر مخاطب‌ترین علوم معاصر است. رویدادهای ورزشی مهم مانند مسابقات المپیک، جام جهانی فوتبال، مسابقات درون و بین قاره‌ای و... به حدی مورد توجه همه ملت‌های جهان قرار می‌گیرد که در زمان برگزاری این رویدادهای ورزشی، اخبار مهم اجتماعی فرهنگی، اقتصادی و سیاسی تحت تأثیر رونق اخبار ورزشی کمرنگ می‌شوند. رادیو و تلویزیون‌های متعددی در سراسر جهان، که مخاطبان بسیار زیادی نیز دارند صرفاً به انتشار رویدادها و اخبار لحظه به لحظه این مسابقات می‌پردازند و میلیون‌ها بیننده و شنونده هم در سراسر جهان این اخبار را با اشتیاق توأم با نگرانی و اضطراب تعقیب می‌کنند. این امر تا بدان جا پیش رفته که برخی از رسانه‌ها، تعداد بینندگان تلویزیون هنگام پخش مستقیم مسابقات فینال جام جهانی را چند میلیارد نفر اعلام می‌کنند. صرف‌نظر از میزان دقت و صحت اینگونه آمارها، با اطمینان می‌توان گفت که جاذبه‌های ورزش قهرمانی و حرفه‌ای و اهمیت آن در جوامع امروزی به حدی است که در بسیاری از رویدادهای ورزشی مانند المپیک و مسابقات جهانی، کسب مقام قهرمانی پیروزی ملی تلقی می‌گردد و عدم توفیق، به نوعی احساسی مشابه شکست و سرخوردگی را تداعی می‌کند. (قیومی، ۱۳۸۹)

در حال حاضر، در کشور ما، یا دستگاه‌های تصمیم‌ساز و تصمیم‌گیر از یکدیگر جدا نیستند یا در ارتباط معنادار با یکدیگر قرار ندارند. به طور مثال در ایالات متحده بیش از ۲۵۰۰ مرکز مطالعات استراتژیک وجود دارند که به طور مستقل به کار تصمیم‌سازی می‌پردازند و برای هر مسئله، تصمیمات متعددی می‌سازند و فرصت را برای نهادها و سازمان‌های مختلف برای انتخاب بهترین تصمیم، فراهم می‌کنند. (خدایی، ۱۳۸۹)

www.ketab.ir